

מסורת הש"ס

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

לא.

עין משפט
גד מצוה

שלא א"מ מ"ו מ"ו מ"ו
ממרים הל' ב' (א)
שלא ב' מ"ו מ"ו מ"ו
דעת הל' ב' מ
ט"ק"ע ד"ח מ"ו כ' ט"ק"ו
ש"ל ב' ד' מ"ו מ"ו
ממרים הל' ב'
סגן עשר קטן ט"ק"ע י"ד
ס"ו ר"מ ט"ק"ו ד'
ש"ל ו' מ"ו ש"ס הל' ז'
ומגן ש"ס ט"ק"ע
ש"ס ט"ק"ו ד'
ש"ל ד' מ"ו מ"ו מ"ו
ממרים הל' ב' ט"ק"ע
י"ד ס"ו ר"מ ט"ק"ו ו'
ש"ל ח' מ"ו מ"ו מ"ו
ממרים הל' ב' ט"ק"ע
ט"ק"ע י"ד ס"ו ר"מ ט"ק"ו
ש"ל ט' ט"ק"ע ש"ס ט"ק"ו
ד'

תורה אור הש"ס

- 1. בה אמר ה' השמים כסאי והארץ הרם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מגורתי ישיערו ש"ס א
2. וקרא זה אל זה ואמר קודש קודש קודש צבאות מלא כל הארץ כבודו ישיערו ש"ס ב
3. וידוך ה' כל מלכי ארץ כי ישמעו אמר ה' הלים קלח ד
4. אבני ה' אלוהיך אשר הוציאתי מארץ מצרים מבית עבריים לא יהיה לך אלוהים אחרים על קנה שמתה כ' ב
5. כבוד את אביו את אביו למען ארצו יפוך על האדמה אשר ה' אלוהיך נתן לך שמתה כ' א
6. ראש דרךך אמת ולעולם כל משפט צדקה הלים קיט ש"ס

גליון הש"ס

ב"ב שארית ואבן הייב"ס כבבד אבד ע"מ ימות ה"ע"ב מדיה טלס"ס

מוסף תוספות

א. ויריך לטף את יגורו ויחר תוס' הרא"ש ב' גבי נשים חייבות בקידוש דבר תורה. ש"ס. ג. דהך דרשה ו'לא תשא אסטמא בעלמא היא דהא אמרין בפיק מ' שמתו נכרות (א.א.) ספק קרא אמת וריב ספק קרא יחזור ויקרא ולא אמרין מסיפקא כיון שמתכות לביכה אין כאן משום לא תשא. ש"ס ד. של כל המצות ומתה כרבות בכל יום. תוס' עירובין ג' ב' ברכה ציצית ותפילין ויבטא ברית ואמרין ספק המצות האי מאן דבעי למהוי חסידא ליקיים מילי ברכות. תוס' הרא"ש.

מסדלסו. מפתח אותו כדמחרגמין וכו' יפחה (שמות כג) ארי יסלן: והארץ היום רגלי. והעובר בפתח אומר אין המקום כאלו לפיכך הוא נקנה לומר אין יודע נמלא כדחוק רגליו ומקלרו ילומר אין כאלו: מלא כל הארץ. שמשמע משתכבב יורד למטה והוקף קוממו נראה כדחוק: אמר לו כך. ר' אליעזר: נתגרסה. שאין אמי חייבת כנגדה עד שגשרו ריסי עיניך. שערות שנסרות כסוי העין אמה ניכר שהיא יתום ושגרו ריסי עיניך מן הנכי כדלמרי' (בבבבבבבב) וי' קד: והיה רבן גמליאל שומע קולה ונזכה כנגדה עד שגשרו ריסי עיניו: שכן אלמנה אשה. ולא לרין אשה למעשה אלא ללמד בלתי ואני אומר לך שכבוד שניהם שיה עליך: העל להם מים כשפלו וקטקט. קרקור להם כמו שמקרקרין למרגוליס ולפי שלא היה כריך לעשות והוא שאלו כמו שעליו לעשות אמר לי אלה ולימא השיבו בלשון שחוק: חורו והודו למאמרוס הראשונות. כ"ש שחייב אלה ככבודו שאף הוא שחוק כדכיראמו כלביו ואמו וחייו ומתו מקורין ידיו: ראש דברך אמת. לא החוק המכוי לומר ראש דברך אמת אלא לפי שהיו מרגינים אחר דבריו הראשונים לומר לכבודו הוכיח ולאחר זמן חורו והודו כששמעו סוף דבריו למדו שראש דבריו אמת: כשנים ריבוא שכן. היה משתכר בה ששים ריבוא דינרי זהב: סתם מראשיתו של אביו. והוא ישן: מה זו שאינו מלווה ופושט כך. שילס מן הקב"ה שכן: הן דר' יודיה. דלמח סומא פטור מן המלות בב"ב פרק החובל (דף פ"א): לא מיפקידנא. שהיה סגי נהור: יומא עבא לרבנן. סעודה למלמדיס: פעס אהם היה לבוש. דלמח בן נמיה: סירקון. לבוש שקורין ינד"ר: של זהב. מרוקס למוטי זהב: פסיוני. עוף חסוד ושמן מן שליו שכיב במדבר: וטורדו מן העולם. שנענש עליו שמחה לו לרית עין על סעודתו: ויש מטחינו בריחיים. שהיא מלאכה קשה ומכילא

שמושלחו בדברים *לפיכך הקדים הקב"ה כיבוד אב וכיבוד אם וגלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שהבן מתירא מאביו יותר מאמו מפני ששלמדו תורה לפיכך הקדים הקב"ה מורא האם למורא האב תני תנא קמיה דרב נחמן בומן שארם מציער את אביו ואת אמו אמר הקב"ה יפה עשיתו שלא דרתי ביניהם שאלמלי דרתי ביניהם ציערוני יאמר ר' יצחק כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכינה שנאמר יכה אמר ה' השמים כסאי והארץ הרם רגלי אמר רבי יהושע בן לוי אסור לאדם שיהלך ארבע אמות בקומה זקופה שנא' מלא כל הארץ כבודו רב הונא בריה דרב יהושע לא מסגי ארבע אמות בגלוי הראש אמר שכינה למעלה מראשי שאל בן אלמנה אחת את ר' אליעזר אבא אומר השקיני מים ואימא אומרת השקיני מים איזה מהם קודם אמר ליה יהנה כבוד אמך ועשה כבוד אבך ה' שאתה ואמך חייבים בכבוד אבך בא לפני רבי יהושע אמר לו כך אמר לו רבי הנתגרסה מהו אמר ליה מבין ריסי עיניך ניכר שבן אלמנה אתה הטל להן מים בספל וקעקע להן כתרנגולין דרש יעולא רבה אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב יודוך ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פך מאמר פך לא נאמר אלא אמרי פך בשעה שאמר הקב"ה יאבני ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר כבוד את אבך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות רבא אמר מהכא יראש דברך אמת ראש דברך ולא אמר דברך אלא מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת יבעו מיניה מרב עולא עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם יצאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד באשקלון ורמא בן נתינה שמו פעם אחת בקשו חכמים פרקמטיא בששים ריבוא

שכר והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו אמר רב יהודה אמר שמואל יושאלו את ר' אליעזר עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד לאביו באשקלון ורמא בן נתינה שמו יבקשו ממנו חכמים אבנים לאפוד בששים ריבוא שכר רב כהנא מתני בשמונים ריבוא והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו לישנה האחרת נתן הקב"ה שכרו שגולדה לו פרה אדומה בעדרו נכנסו חכמי ישראל אצלו אמר להם יודע אני ככם שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנין לי אלא אין אני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא וא"ר הנינא ומה מי שאינו מצווה ועושה כך מצווה ועושה עאכו"כ לרא"ח יגדלו מצווה ועושה מ"מ שאינו מצווה ועושה אמר רב יוסף מריש ה"א מאן דהוה אמר לי הלכה כר"י דאמר סומא פטור מן המצות עבידנא יומא טבא לרבנן דהא לא מיפקידנא והא עבידנא השתא דשמעיתא להא דא"ר תינא גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה אדרבה מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן כי אתא רב דימי אמר הפעם אשתא אדרבה לכוש סירקון של זהב והיה יושב בין גדולי רומי ובאתה אמו וקרעתו ממנו וטפחה לו על ראשו וירקה לו בפניו ולא הכלימה תני אבימי בריה דרבי אבהו י"ש מאכיל לאביו פסיוני וטורדו מן העולם ויש מטחינו בריחיים ומכילא

שכר ועובר כוכבים. וי"ש שמואל שמונה על כך ויש בששים ריבוא שכר. ששים ריבוא דינר היו ריבין לטון לו ריח וש"ס משנה וש"ס.

מסדלסו. מפתח אותו כדמחרגמין וכו' יפחה (שמות כג) ארי יסלן: והארץ היום רגלי. והעובר בפתח אומר אין המקום כאלו לפיכך הוא נקנה לומר אין יודע נמלא כדחוק רגליו ומקלרו ילומר אין כאלו: מלא כל הארץ. שמשמע משתכבב יורד למטה והוקף קוממו נראה כדחוק: אמר לו כך. ר' אליעזר: נתגרסה. שאין אמי חייבת כנגדה עד שגשרו ריסי עיניך. שערות שנסרות כסוי העין אמה ניכר שהיא יתום ושגרו ריסי עיניך מן הנכי כדלמרי' (בבבבבב) וי' קד: והיה רבן גמליאל שומע קולה ונזכה כנגדה עד שגשרו ריסי עיניו: שכן אלמנה אשה. ולא לרין אשה למעשה אלא ללמד בלתי ואני אומר לך שכבוד שניהם שיה עליך: העל להם מים כשפלו וקטקט. קרקור להם כמו שמקרקרין למרגוליס ולפי שלא היה כריך לעשות והוא שאלו כמו שעליו לעשות אמר לי אלה ולימא השיבו בלשון שחוק: חורו והודו למאמרוס הראשונות. כ"ש שחייב אלה ככבודו שאף הוא שחוק כדכיראמו כלביו ואמו וחייו ומתו מקורין ידיו: ראש דברך אמת. לא החוק המכוי לומר ראש דברך אמת אלא לפי שהיו מרגינים אחר דבריו הראשונים לומר לכבודו הוכיח ולאחר זמן חורו והודו כששמעו סוף דבריו למדו שראש דבריו אמת: כשנים ריבוא שכן. היה משתכר בה ששים ריבוא דינרי זהב: סתם מראשיתו של אביו. והוא ישן: מה זו שאינו מלווה ופושט כך. שילס מן הקב"ה שכן: הן דר' יודיה. דלמח סומא פטור מן המלות בב"ב פרק החובל (דף פ"א): לא מיפקידנא. שהיה סגי נהור: יומא עבא לרבנן. סעודה למלמדיס: פעס אהם היה לבוש. דלמח בן נמיה: סירקון. לבוש שקורין ינד"ר: של זהב. מרוקס למוטי זהב: פסיוני. עוף חסוד ושמן מן שליו שכיב במדבר: וטורדו מן העולם. שנענש עליו שמחה לו לרית עין על סעודתו: ויש מטחינו בריחיים. שהיא מלאכה קשה ומכילא

שכר ועובר כוכבים. וי"ש שמואל שמונה על כך ויש בששים ריבוא שכר. ששים ריבוא דינר היו ריבין לטון לו ריח וש"ס משנה וש"ס.

תוס' ר"י הוקף מן ריסי. כלומר מתעוררין ועינין ניכר שפיק אתה. דבן אלמנה פקח הוא רובב שיטוח בסתמיה. היל. לך. שחוק השיב לו. לומר כבוד שניהם שיה עליך. כבוד מצווה ועושה. כך. שמשילס לו הקב"ה שכרו. ששכר גדול יש למצווה ועושה שהוא מפי המצות ומקבל כרות המצות עליו. פסיוני. מרגישים בלע"ז. (טורדון).

שאושר לו כבוי. ויש מטחינו בריחיים ומכילא. שאומר לו בלשון רבה.